

Sygn. akt IV U 424/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	stażysta Renata Olędzka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 lutego 2015r. w S.

odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 14 marca 2014 r. Nr (...)

w sprawie S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo S. K. do emerytury od 1 lutego 2014r.

Sygn. akt: IV U 424/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 14 marca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił S. K. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy podniósł, że do okresu pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od 23 listopada 1969r. do 6 lipca 1974r., gdyż w tym czasie ubezpieczony uczył się w innej miejscowości niż miejsce położenia gospodarstwa rolnego, co wyklucza przyjęcie, że wykonywał pracę w gospodarstwie stale i w wymiarze znaczącym dla tego gospodarstwa. Ponadto ojciec ubezpieczonego pracował również zawodowo, co oznacza, że gospodarstwo rolne nie stanowiło głównego źródła utrzymania rodziny.

Odwołanie od w/w decyzji złożył S. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że wbrew twierdzeniom organu rentowego nie doraźnie, ale stale – codziennie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze po 4 godziny dziennie. Natomiast w dni wolne od nauki oraz w czasie wakacji pracę w tym gospodarstwie wykonywał w wymiarze nawet po 10 godzin dziennie, szczególnie w okresie wzmożonych prac polowych (odwołanie k.1-2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.3-4).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. K. w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. W dniu 25 lutego 2014r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 25 lutego 2014r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lata, 5 miesięcy i 23 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 22 lata, 4 miesiące i 20 dni, a okresy nieskładkowe 2 lata, 1 miesiąc i 3 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że do dnia 1 stycznia 1999r. ubezpieczony wykazał staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 24 lata, 5 miesięcy i 23 dni z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w W. od 8 lipca 1974r. do 30 czerwca 1976r. i od 8 lipca 1976r. do 31 grudnia 1998r. (świadczenia pracy z 10 grudnia 2002r. i 16 grudnia 2002r. k.4-5 akt rentowych za wnioskiem z 3 czerwca 2003r.). Z uwagi na brak wymaganego ustawą ogólnego stażu ubezpieczenia organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 14 marca 2014r. k.19 akt emerytalnych).

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) w S.. Do 1961r. mieszkał wraz z rodzicami w miejscowości Ż.. W 1961r. rodzice ubezpieczonego H. i I. K. zamieszkali w miejscowości K. – kilkanaście kilometrów od S.. Jednocześnie zaczęli dzierżawić nieruchomości rolne o powierzchni 2,49 ha położone w K. od posiadaczy tych nieruchomości zamieszkujących wówczas na terenie W. i S.. Następnie w 1966 i 1967r. zawarli nieformalne umowy kupna tych nieruchomości, które następnie stanowiły podstawę uwłaszczenia – w trybie ustawy z 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (protokół uwłaszczeniowy z 26 sierpnia 1976r. k.14-15 akt emerytalnych). Od 1961r. ubezpieczony mieszkał wraz z rodzicami w K. (zaświadczenie o zameldowaniu z 11 lutego 2014r. k.12 akt emerytalnych). W ramach posiadanego gospodarstwa rolnego rodzice ubezpieczonego uprawiali zboże i ziemniaki na pasze dla zwierząt. Hodowali trzodę chlewną, krowy oraz konia. Jednocześnie mogli mieć do kilkunastu sztuk trzody chlewnej oraz od jednej do dwóch krów. Ojciec ubezpieczonego pracował równolegle w Spółdzielni (...) w S. w zawodzie szewca. Ubezpieczony po ukończeniu szkoły podstawowej, w 1969r. rozpoczął naukę w Technikum Kolejowym w W. i ukończył je w 1974r. pomyślnie zdany egzaminem dojrzałości (świadczenie dojrzałości z 8 czerwca 1974r. k.7-8 akt emerytalnych). Ubezpieczony codziennie dojeżdżał do szkoły w W. pociągiem. Podróż ta zabierała mu około dwóch godzin w jedną stronę. Zajęcia szkolne odbywały się najczęściej w godzinach od 8 do 14. Ubezpieczony wracał do domu około godziny 17 – 17.15. Po (...)życia – w dniu 23 listopada 1969r. ubezpieczony po powrocie ze szkoły w miarę możliwości pomagał rodzicom w pracy w gospodarstwie rolnym. Uczestniczył przy obrządce zwierząt – przy przygotowaniu paszy, przy karmieniu zwierząt, przy czyszczeniu koryt. W sezonie wyprowadzał krowy na pastwisko. Wszystkie wakacje w okresie nauki w technikum ubezpieczony spędził w domu. W wakacje ubezpieczony poświęcał na pracę w gospodarstwie rolnym po około 10 godzin dziennie. Oprócz obrządki zwierząt wykonywał prace polowe. Pracował przy sianokosach, żniwach, zwózce upraw z pola oraz wykonywał inne potrzebne prace. Gospodarstwo nie było zmechanizowane. Był koń oraz podstawowe maszyny konne. Ubezpieczony ma troje rodzeństwa. Jest najstarszy, dwa lata po nim urodziła się pierwsza siostra, cztery lata później druga siostra, a sześć lat później brat (zeznania świadków: H. M. k.11 – nagranie od minuty 21 do 29 i C. G. k.11-11v – nagranie od minuty 29 do 37 oraz zeznania ubezpieczonego k.11v – nagranie od minuty 38 do 45 i k.10-10v – nagranie od minuty 1 do 17).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.16 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie S. K. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym

w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia w wymiarze 25 lat. Ubezpieczony podnosił, że spełnia powyższą przesłankę, gdyż do okresu ubezpieczenia wymaganego do emerytury należy doliczyć okres jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu (...)życia ,tj. do 23 listopada 1969r. do 7 lipca 1974r. (od 8 lipca 1974r. ubezpieczony podjął pracę zawodową).

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko ubezpieczonego co do spełnienia przez niego wymogu 25 lat jest zasadne. Zgodnie z art.10 ust.1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się – traktując je – jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art.5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Sąd podziela ocenę, że w okresie nauki w Technikum Kolejowym w W. ubezpieczony nie mógł pracować w gospodarstwie rolnym rodziców wymiarze co 4 godziny dziennie. Jak ustalono ubezpieczony codziennie dojeżdżał do szkoły pociągiem. Trasa do pokonania wynosiła około 60-km w jedną stronę. Jak sam zeznał podróż w jedną stronę zabierała mu około dwie godziny. Do domu ubezpieczony wracał późnym popołudniem. W tych okolicznościach, a także biorąc pod uwagę konieczność odrobienia pracy domowej i nauki, nie można uznać, aby ubezpieczony po powrocie ze szkoły pracował w gospodarstwie rolnym w wymiarze istotnym dla funkcjonowania tego gospodarstwa. Ustalenie to dotyczy jednak czasu nauki w szkole. Zgoła odmiennie należy natomiast potraktować okres wakacji, kiedy to odpadała konieczność nauki w szkole i w domu – w ramach pracy domowej, a także konieczność codziennych dojazdów do W. i z powrotem. W okresie wakacji ubezpieczony przebywał stale w domu, nie absorbowala go nauka, dlatego za wiarygodne uznać należy zeznania świadków – (...) oraz samego ubezpieczonego wskazujących, że w okresach wakacyjnych ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym, a wymiar tej pracy przekraczał znacznie wymagane minimum 4 godziny dziennie. Powszechnie wiadome jest, że okres wakacji to okres wzmoczonych prac polowych, do tego dochodzą stałe zajęcia w gospodarstwie – przy obrządki zwierząt, przy ich karmieniu. Dodatkowo zauważyć należy, że ubezpieczony był najstarszym dzieckiem u rodziców, dlatego uzasadnione jest stwierdzenie, że stanowił istotną pomoc w gospodarstwie rolnym w okresach wakacyjnych. Mając to na uwadze i zaliczając do okresu ubezpieczenia okresy pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców w czasie wakacji roku 70, 71, 72 i 73 (łącznie 8 miesięcy) stwierdzić należy, że ubezpieczony wykazał, że do 1 stycznia 1999r. posiadał 25-letni okres ubezpieczenia. Okres brakujący wynosił bowiem 6 miesięcy i 8 dni. Na marginesie wskazać należy, że argumentem przeciwko zaliczeniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym do okresu ubezpieczenia nie może być fakt, że ojciec ubezpieczonego w rozpatrywanym okresie pracował również zawodowo jako szewc. Przytoczone wyżej uregulowanie art.10 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ustanawia bowiem tego rodzaju przesłanek negatywnych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477.14§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że S. K. przysługuje prawo do emerytury od 1 lutego 2014r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o świadczenie.